

36. Driften.

Ook wanneer iemand de staart van zijn hond een poot noemt zal de hond toch vier poten hebben en geen vijf.

Instinct, doorzettingsvermogen en driften kanaliseert men het best met intelligentie, kennis en zonder vooroordelen.

Zomaar stellen en vertellen wat driften zijn is gevaarlijk omdat het niet absoluut vaststaat. Het gaat eigenlijk over een impuls die een gedrag uitlokt. Niet over het gedrag op zich dus. De impuls op zich wordt dan weer getriggerd door een externe gebeurtenis, begrijpelijk dat er nogal wat verschillende meningen over bestaan. Het is niet zoals bij eenvoudig tellen waar $2 + 2$ altijd 4 is. Wie 5 zegt is mis, wie 3 zegt ook.

Bij driften ligt dat gevoeliger. Zelf heb ik er mij lang geleden in verdiept om te kunnen communiceren met helpers en met de mensen waar ik honden voor (her)opvoedde. Op dat moment moet je een bepaald gedrag dat het gevolg is van een sfeer, gebeurtenis of gevoel kunnen omschrijven. Voor mij is dus een drift een drang die soms impulsief ontstaat. Meestal na een gebeurtenis. Niet te verwarren met geleerd gedrag maar wel aanleunend bij instinctieve handelingen. Extreem gedrag dus dat aangeboren is maar afhankelijk van gemoedstoestand, genetica en de mate waarin de hond is aangepast.

Het is niet juist dat de hond alleen buitdrift bezit, dat is te eenvoudig. Wel is het zo dat bij hondenmensen over driften gesproken wordt die niet bestaan zoals bvb baldrift. Dat is een afgeleide van jachtdrift. Die bestaat gelukkig wel al heeft ze bij onze honden met jagen op zich niets meer te maken. Denk aan uw pupje dat bij een wandeling in het park plots achter een voorbij dwarrelend blad aangaat of zelfs een vossensprong uitvoert. Of aan die talrijke mensen die een hond hebben die achter joggers, fietsers of zelfs auto's aanjagen. Dat is jachtdrift, een kat die stilligt op de vensterbank is geen probleem, een kat die gaat lopen, oeioeioei.

Dat het een drift is wordt bewezen door het feit dat men dat gedrag niet kan afleren zonder iets anders in de plaats te krijgen. Dat is dus meestal geen goede oplossing, kanaliseren is dus beter. Dat wil dus zeggen, eerst leren dat achter een balletje lopen dat je zelf weggooit wel mag en dan verbieden achter joggers en dergelijke te lopen. Doe je dat niet beknot je een drift! Dan kom je niet alleen in de problemen met aport maar er komt zeker een ander vervangend gedrag voor in de plaats.

Uiteraard moet u met de bal niet overdrijven. Het is de bedoeling dat u de jachtdrift kanaliseert en niet dat je de bal misbruikt om de hond totaal af te reageren. Wanneer je de bal teveel gebruikt creëer je een ballengek, nog een beetje meer en de bal wordt een passie en wanneer je echt overdrijft is het een manie. Dat heeft dus met een drift niets te maken.

Nu geloof ik ook weer niet dat dit soort zaken een verkeerde naam geven echt veel kwaad kan, het verkeerd doen is veel erger.

Af en toe hoor ik ook praten over de meute - en de roedeldrift. Zaken die volgens mij ook niet bestaan maar uitgevonden zijn om honden die niet voldoende onder controle zijn te excuseren. Ik heb wel meermaals vastgesteld dat ranglagere wolven die uitgestoten leken door de roedel deze toch bleven volgen. Dat is echter geen drift, dat is een gevoel. Onder andere om gemakkelijk aan eten te komen nadat de roedel een geslagen prooi verlaten had. Trouwens dat zijn wolven en dat heeft niets te maken met een hond die bvb in de speelweide niet komt als hij geroepen wordt omdat het baasje (of beter gezegd de eigenaar) naar huis wil en de hond nog liever een beetje verder speelt.

Dit is er trouwens nog zo eentje, speeldrift. Volgens Marc Bekhoff spelen honden soms gewoon om hun te amuseren. Ik heb deze brave man nooit ontmoet maar wel Eric Klinghamer. Dat is ook een professor en die beweert dan weer dat wolven en honden nooit spelen. Eén van die twee professoren moet dus wel mis zijn. Nu volgens mij is het gelijk hoe wij dat gedrag noemen, zelfs als het oefenen is, leren of opwarmen en wij noemen dat spelen. Het is in ieder geval geen drift.

Zelf heb ik vastgesteld dat een roedel wolven die zich voorbereide op de jacht eigenlijk alles inoefende wat er op de jacht kan gebeuren. Nekbeet, neusbeet, hielbeet. Al die zaken werden in een soort opwarming gerepeteerd en mooi was dat de leider de prooi speelde of acteerde tot ze klaar waren. Dan stopte hij, wat wij spel noemen en hij leidde de jacht. Tweemaal heb ik vastgesteld dat heel het gebeuren in gang werd gezet door ranglagere wolven die door hun plaats in de hiërarchie de dagen daarvoor minder gegeten hadden en dat de leider wel de jacht organiseerde maar praktisch niet at van de prooi. Wat aantoont dat eten wel de voornaamste motivatie is maar niet de hoogste.

Trouwens honger is een gevoel. Ik geloof niet dat er een eetdrift bestaat. Sterker nog, als er voor iets geen term bestaat heb ik het gevoel dat er al gauw een drift genoemd wordt en misschien soms ook wel om stoer te klinken.

Zo was ik +/- 35 jaar geleden zeer onder de indruk toen ik van hersteldrift hoorde. Er waren toen in het kleine wereldje van de I.P.O africhters mensen die de naam hadden uit een nest pups de beste pup te kunnen kiezen. Van nature ben ik niet snel geneigd iets zo maar aan te nemen en ik dacht al snel "De beste pup voor wie en voor wat en voor welk systeem"? maar ik was geboeid en volgde zoveel mogelijk nesttesten. Al vlug had ik door dat er niets bestond als een hersteldrift. Sommige pups brachten schrikken zelfs in verband met de plaats waar ze waren en niet met het voorwerp dat hun liet schrikken.

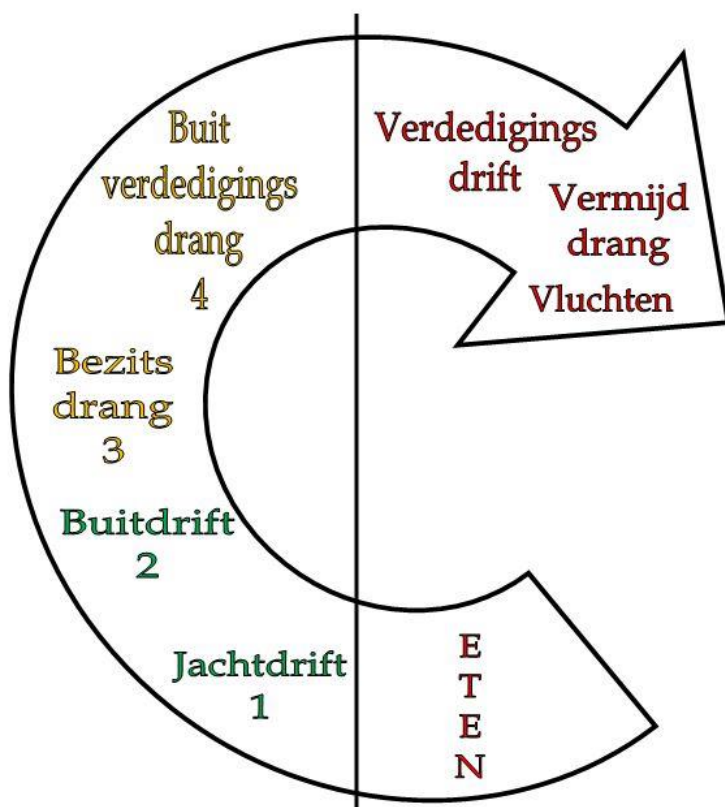
Ik herinner mij zelfs een nest (dat volgens mij niet zo goed was ingeprent en niet verrijkt genoeg was opgegroeid) waar een pup die zich bezeert had dat in eerste instantie niet liet

zien. Zeer goede hersteldrift dus. Tot hij na de test terug in het nest bij zijn moeder was en zich dus beschermd voelde. Dan liet hij het probleem zeer duidelijk blijken. Hij had gewoon op het moment zelf geen zwakte getoond. Geen hersteldrift dus maar overlevingsstrategie!

Iets waarvan ik ook regelmatig hoor is de voortplantingsdrift. Of dat een drift is of niet vraag ik me zelfs niet af. Niet alleen omdat ik niet nodeloos wil discussiëren maar als iemand last heeft met zijn hond omdat hij of zij zich wil voortplanten dan is het probleem niet op het moment ontstaan waar het zich stelt. Hoe men dat gedrag ook noemt, in een hondengemeenschap is het de leider die bepaalt met wie hij of zij zich voortplant en daar leggen de anderen zich bij neer. Als je het dus een drift noemt lijkt het wel normaal te zijn, maar dat is het in een stabiele roedel niet.

Een drift is dan wel een voor de hond soms zeer moeilijk of zelfs oncontroleerbaar gedrag maar voor de leider is het controleerbaar, hoogstens moeilijk controleerbaar. Daarom gebruik ik dit schema waar je kunt zien dat de rode zone moet vermeden worden omdat daar, net als in de gemoedstoestand, niet geregistreerd of geleerd kan worden. Zo heb ik honden zien vluchten waar ik instinct vermoedde. Een luide knal, gevolg = impuls hond weg. Ik heb honden zien vluchten van een warmeluchtballon die te dicht kwam, even aarzelen, bang kijken maar dan weg en ik heb honden zien vluchten omdat ze ontredderd waren, twijfelen, een misverstand en ook weg. Enkele meters maar, vertwijfeling en dan weer terug.

Voor mij zijn de hoofddriften zoals afgebeeld op volgend schema:

Waar komen de controleerbare driften vandaan?

De motivatie = eten

1. Jachtdrift

Jagen moesten honden vroeger meestal doen om aan voedsel te geraken, is nu dus voor gedomesticeerde honden veelal vervangend gedrag, dat we moeten kanaliseren om te vermijden dat achter bvb joggers, auto's of fietsers gelopen wordt. Achter een balletje mag wel, als wij dat willen.

2. Buitdrift

Om aan voedsel te geraken moesten honden vroeger niet alleen achter een mogelijke prooi lopen wat de jachtdrift bevredigd, ze moesten de buit ook echt pakken wat door selectie bij honden die schapen drijven zo veel mogelijk weg geselecteerd is en verder vervangend gedrag als buitdrift ook betekend schudden mag dat niet. Dat betekend dat de buit een prooi is en dat is vervangend voedsel. Het moet een trofee worden. Daar wordt niet mee geschud.

3. Bezitsdrang

Wanneer wilde honden een kleine prooi hebben of een stuk van een grote prooi willen ze dat behouden en lopen er mee weg of houden het goed vast als een ander lid van de roedel het ook vast heeft. Voor onze honden weer vervangend gedrag. Denk aan trekspelletjes of vast bij aport. Wanneer je het vorige goed hebt gedaan houden ze dat vast tot jij het zegt maar gaan ze er niet aan trekken om het te behouden tegenover jou.

4. Buitverdedigingsdrift

Voor wilde honden geldt dikwijls als wat in het vorige = bezitsdrang niet helpt mag het stuk dat de hond effectief heeft verdedigd worden. Bij onze honden zeer moeilijk te kanaliseren maar bvb nodig bij het bewaken van een voorwerp. Uiteraard fout bij verdedigen van voedsel, zeker tegenover de baas en gezin of buiten de sport. Ook een sporthond moet opgevoed, aangenaam en veilig zijn.

Denis Steurs